

Projekt 5: Zeleň v pohybe

V nadväznosti na projekty **Betón preč!** a **Rozkvitnutý kruhový objazd** aj tento sa týka blízkeho okolia zrekonštruovaných električkových tratí. Konkrétne v centre mesta na Kuzmányho ulici. Trať je špecifická tým, že vedie na jednej strane ulice. Na východnej strane ulice vedie pri trati len chodník a na západnej dvojpruhová cesta. Na okraji trati tak jestvujú široké veľkorysé pásy zelene. Trať je zatravnená a pôsobí tak ako dlhý zelený koridor. Po modernizácii však ostalo len pri trávniku a živých plotoch z tavorníka a vtáčieho zobu. Je to škoda, pretože priestor ponúka oveľa väčšie možnosti. Prečo záhrada v pohybe? Pretože na vysadené pásy je možné hľadiť za jazdy električkou či autom.

Najširší pás zelene je medzi zastávkou Hlavná pošta a križovatkou s ulicou Dr. Kostlivého. Tam sa v pohode zmestia stromy s úzkou korunou vyšľachtené špeciálne pre stromoradia do miest a úzkych ulíc. Taká okrasná hruška 'Chanticleer' je veľmi populárna. Na jar bohato kvitne nabiele, na jeseň má zas intenzívne červené listy. Je odolná, zvládne rôzne podmienky a prirodzene bez rezu má pyramidálnu úzku korunu. Aj rozmerné stromy by sa tu zmestili, v takom Francúzsku bežne tvarujú "na plocho" platany. Prototypom nech je Champs Elysées. Inšpiráciou nech je lipová alej uprostred električkovej trate v Prahe vedúcej k zastávke Pražský hrad. Nepoznám kde vedú inžinierske siete, no v tak širokom páse verím, že sa nájde miesto pre stromy.

Okrasné hrušky 'Chanticleer' naozaj zaberajú miesto v horizontálnom smere len minimálne. Zdroj foto [tu](#).

Na tejto fotke z Paríža krásne vidno tvarované platany. Aj veľké stromy takto zaberajú na šírku len minimálny priestor. Zdroj foto [tu](#).

Trať na Pražský hrad. Na úzkom mieste sa zmestí dvojité lipové stromoradie. Zdroj foto [tu](#).

Ďalší široký pás vedie od križovatky pri Krajskom súde popri budove polície až ku ich služobnému vjazdu do areálu. Tu by sa takisto zmestili stromy a zamestnanci polície by to určite ocenili. Po celej dĺžke ulice totiž neexistuje tieň. Ulica vedie severo-južným smerom a je tak osvetlená prevažne okolo poludnia, v čase najvyšších letných teplôt.

Trať pred UPJŠ v mieste, kde je zelený pás najširší. Zdroj fotky [tu](#).

Vizualizácia po výsadbe. Nudná plocha sa rázom premenila na prítiažlivý priestor.

Použitie môžu byť nasledovné druhy: *Pyrus 'Chanticleer'*, *Perovskia*, *Caryopteris x clandonensis*, *Hydrangea paniculata*, *Miscanthus sinensis*, *Pennisetum aloperuroides*, *Calamagrostis x acutiflora*, *Lavandula angustifolia*, *Lagerstroemia indica* atď.

Ďalšou vhodnou lokalitou je okolie trate a obratiska na Amfiteátri. V jeho strede stojí parkovisko, ktoré je oddelené širokým pásom zelene. Aj medzi jednotlivými koľajami je dostatok zelene. Podľa umiestnenia inžinierskych sietí tam môžu/nemusia byť vysadené stromy.

Všetky hnedé (v roku 2015) plochy sú dnes len obyčajný trávnik. Je to dopravný uzol, podobne ako kruhový objazd na Moldavskej a tak sa tu priam pýta estetická atraktívna zeleň. Zdroj foto [tu](#).

Pod korunami stromov a v užších pásoch ulice môžu vegetiť najrôznejšie výsadby nízkych a spoľahlivých krov a samozrejme aj trvaliek. Výsledkom takejto výsadby tak bude doslova dojem, že električková doprava je ekologická a zelená a že moderná doprava prináša prírodu do mesta. Prírodu, ktorá filtruje prach, hluk, zachytáva dážď, zvlhčuje vzduch a poskytuje tieň. To sú prvky, ktoré v prehriatom meste sú kľúčové k pohodlnému životu.

Nová trať v meste Bordeaux. Zdroj foto [tu](#).

Street view trati v meste Tours. Vo francúzskych mestách je trend stavať trate tam, kde pred tým neboli alebo boli zrušené. Stavajú sa tak, aby prinášali zeleň do mesta. Okrem týchto dvoch miest sú to napr. Nice, Paríž a Jeruzalem.